

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11Csp/59/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120311495
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:6120311495.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803 zastúpený Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: Q. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. XXXX/X, XXX XX B. o zaplatenie sumy 2.152,15 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu o zaplatenie 2.152,15 eur s príslušenstvom zamietá.

II. Súd žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu proti žalovanému a S. W. podaným na upomínacom súde dňa XX.X.XXXX navrhoval súdu vydať platobný rozkaz, ktorým žalovaných zaviazal zaplatiť mu sumu 2.152,15 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.446,49 eur od 22.5.2018 do 18.4.2019, zo sumy 1.396,49 eur od 19.4.2019 do 28.5.2019, zo sumy 1.346,49 od 29.5.2019 do 12.7.2017 a zo sumy 1.296,49 eur do zaplatenia a zaviazal ich na náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby žalobca odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 22.3.2019 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a. s., IČO: 00 151 653 (ďalej len „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovanými dňa X.XX.XXXX Zmluvu č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovaným peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a vo VOP. Podľa žalobcu zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, resp. zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak postupca podaním zo dňa 12.7.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 11.7.2018, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 2.302,15 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.446,49 eur, z riadneho úroku vo výške 725,44 eur, z úroku z omeškania vo výške 130,22 eur a z poplatkov vo výške 0,00 eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým

systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaní po postúpení pohľadávky vykonali úhrady po 50,- eur v dňoch 18.4.2019, 28.5.2019 a 12.7.2019. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 2.152,15 eur a pozostáva z neuhradenej istiny vo výške 1.196,49 eur, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 725,44 eur a z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 130,22 eur. V tomto konaní si žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. počnúc dňom 23.3.2019, t. j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

3. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil listiny - Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 22.3.2019, Zmluvu o splátkovom úvere zo dňa X.XX.XXXX, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa X.XX.XXXX, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 12.7.2018 s doručenkou, Všeobecné obchodné podmienky účinných od 1.8.2002, Obchodné podmienky B. B., a. s. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinných od 1.7.2007, Sadzobník poplatkov a náhrad právneho predchodcu žalobcu platného od 1.7.2011, Výzvu zo dňa 18.12.2018, Výzvu zo dňa 9.6.2018, Tabuľku s prehľadom vkladov a výberov, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 3.1.2019, Pokus o zmier zo dňa 2.4.2020 s podacím hárkom.

4. Dňa XX.X.XXXX upomínací súd vydal platobný rozkaz sp. zn. XXUp/XXXX/XXXX, ktorým bolo návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovieť. Žalovaná S. W. si platobný rozkaz prevzala dňa 29.6.2020, a tento voči nej nadobudol právoplatnosť dňa 15.7.2020. Nakoľko platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanému Q. W. do vlastných rúk a žalobca podal návrh na pokračovanie v konaní na vecne a miestne príslušnom súde, platobný rozkaz sa zrušil v zmysle ust. § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní.

5. Súd doručoval žalovanému podľa ust. § 167 ods. 1a 2 CSP žalobu s prílohami, s procesným poučením a s uznesením s výzvou na vyjadrenie k žalobe, ktoré listiny si žalovaný prevzal dňa 11.6.2021. Žalovaný sa k veci nevyjadril.

6. Na výzvu súdu žalobca v podaní doručenom dňa 17.6.2021 uviedol, že na základe zmluvy o splátkovom úvere pôvodný veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 2.000,00 eur, ktoré vyčerpal. Žalovaný z poskytnutého úveru uhradil sumu v celkovej výške 2.664,43 eur. Z úhrad žalovaného bola na istinu započítaná suma 553,51 eur, na riadny úrok 1.706,60 eur, na úrok z omeškania 46,50 eura, na poplatky 357,82 eur. Žalobca tiež predložil doručky k výzve pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti, k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a k výzve pred postúpením, ktoré pôvodný veriteľ zasielal na poslednú známu adresu, keďže žalovaný zmenu adresy neoznámil.

7. Súd nariadil na prejednávania veci pojednávania, ktorého sa nezúčastnil žalovaný, pričom svoju neúčast neospravedlnil a pojednávania nežiadal odročiť. Právny zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe, ako aj na doručenom vyjadrení, iné návrhy na dokazovanie nemal.

8. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami, taktiež s vyjadrením žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

9. Pôvodný veriteľ B. B., a. s. ako banka a žalovaný ako dlžník uzatvorili Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa X.XX.XXXX. Predmetom tejto úverovej zmluvy je poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi ako privátnemu klientovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto úverovej zmluvy. Dlžník je povinný za podmienok dohodnutých v tejto zmluve poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie podmienky dohodnuté v úverovej zmluve.

10. Podľa čl. I. ods. 1 zmluvy základné údaje o splátkovom úvere sú:

- výška úveru: 2.000,- eur
- druh úveru: spotrebný úver na čokoľvek
- typ a výška úrokovej sadzby: fixná do splatnosti 16,90% ročne
- úrok z omeškania: 8,00 % p. a.
- spôsob poskytnutia úveru: jednorazovo
- výška splátky a splatnosť: 39,63 eur mesačne, k 2. dňu v kalendárnom mesiaci
- splatnosť úrokov a poplatkov: mesačne, ku dňu splátky v kalendárnom mesiaci

- počet splátok: 120 od 2.2.2012
- konečná splatnosť úveru 2.1.2022
- RPMN: 22,29 %
- priemerná hodnota RPMN 12,80 %
- celková čiastka spojená s úverom: 4.750,69 eur

Ďalej sú tu uvedené predpoklady pre výpočet RPMN nasledovne: Úver bol poskytnutý okamžite a v plnej výške. Dlžník bude plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách uvedených v zmluve, typ a výška úrokovej sadzby platí až do konečnej splatnosti úveru. Všetky údaje a náležitosti uvedené v základných podmienkach úverovej zmluvy sú platné ku dňu uzatvorenia úverovej zmeny, ich zmeny sa riadia úverovou zmluvou, úverovými podmienkami a VOP.

11. Podľa čl. I ods. 10 tejto zmluvy, ak dôjde k akémukoľvek prípadu porušenia, napr. v prípade nesplácania pohľadávky riadne a včas, je banka oprávnená postupovať v súlade s úverovými podmienkami, VOP a všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä je oprávnená požadovať zaplatenie úrokov z omeškania, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, postúpiť pohľadávku, uplatniť si svoje práva na rozhodcovskom súde, na všeobecnom súde, vymáhať pohľadávku formou exekučného konania, poskytnúť informácie o tejto skutočnosti do spoločného registra bankových informácií.

12. Podľa čl. II ods. 1 tejto zmluvy dlžník je povinný platiť poplatky:

- poplatok za správu úveru - 2,99 eur mesačne
- spracovateľský poplatok - 79,00 eur jednorazovo.

Poplatky uvedené v tabuľke hradí dlžník v pravidelných splátkach v periodicite a termíne splátok úveru.

13. Podľa Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere zo dňa X.XX.XXXX predpoklady pre výpočet RPMN sú:

- úver bol poskytnutý okamžite a v plnej výške,
- dlžník bude plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách uvedených v úverovej zmluve,
- typ a výška úrokovej sadzby platí až do dátumu splatenia úveru.

14. Výzvou zo dňa 9.6.2018 pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 815,94 eur a upovedomil ho o tom, že ak pohľadávku neuhradí v lehote 15 dní, tak banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stane splatnou v celom rozsahu. Výzvu si žalovaný neprevzal v odbernej lehote.

15. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 12.7.2018 pôvodný veriteľ upovedomil žalovaného o tom, že ku dňu 11.7.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky vo výške 2.390,44 eur do 15 dní. Oznámenie žalovaný neprevzal v odbernej lehote.

16. Výzvou zo dňa 18.12.2018 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že výška jeho dlhu je 2.296,24 eur, a vyzval ho na jeho zaplatenie. Tiež žalovanému oznámil, že v prípade ak dlžná suma uhradená nebude, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Žalovaný výzvu neprevzal, pôvodnému veriteľovi sa zásielka vrátila s poznámkou „adresát neznámy“.

17. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.3.2019 právny predchodca žalobcu B. B., a. s., J.: XX XXX XXX, postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu.

18. Pokusom o zmier zo dňa 2.4.2020 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 2.261,53 eur pozostávajúcej z neuhradeného úveru, zákonného / zmluvného úroku, riadneho úroku, úroku z omeškania, zmluvného úroku, nákladov klienta a nákladov právneho zastúpenia. Žalobca tiež žalovaného upozornil, že v prípade, ak dlh neuhradí, bude nútený pristúpiť k uplatneniu predmetnej pohľadávky na príslušnom súde spolu s úrokom z omeškania, trovami súdneho konania a trovami právneho zastúpenia, čím môžu žalovanému vzniknúť zbytočné náklady.

19. K všetkým predpokladom pre výpočet RPMN žalobca vo svojom podaní doručenom súdu dňa 10.2.2022 uviedol, že celková čiastka spojená s úverom ako aj ročná percentuálna miera nákladov je v zmluve uvedená. Podľa časti I. čl. 1 bodu 1 zmluvy predstavuje výška splátky od 02.02.2012 do

02.01.2022 sumu 39,63 eur mesačne, splatná k 02. dňu v kalendárnom mesiaci (vo výške istiny, úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov, nákladov banky spojených s úverom). Podľa časti I. čl. I bodu 1 zmluvy predstavuje celková čiastka spojená s úverom sumu vo výške 4.750,69 eur a RPMN vo výške 22,29 %, ktorého výpočet je urobený podľa prílohy č. 2 k zákonu s spotrebiteľských úveroch.

Ďalej dodal, že predpoklady použité na výpočet RPMN sú upravené v § 19 a v prílohe K zákonu o spotrebiteľských úveroch. Úlohou predpokladov pre výpočet RPMN je určiť zložky, ktoré majú byť zahrnuté v celkových nákladoch spojených s úverom a zohľadnené pri výpočte RPMN a tiež zabezpečiť, aby bola RPMN počítaná konzistentne v záujme lepšej porovnateľnosti jednotlivých ponúk. Ide o predpoklady ako to, že úver bol čerpaný riadne, spotrebiteľ plní svoje zmluvné povinnosti včas a pod. Túto zákonnú požiadavku podľa nášho názoru plne napĺňa samostatná listina „Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere“, ktorá podrobne informuje o veličinách vstupujúcich do výpočtu a ktorú žalovaný vlastnoručne podpísal. Podľa žalobca sa nikde v zákone o spotrebiteľských úveroch nenachádza požiadavka na uvedenie vzorca výpočtu RPMN. Žalobca v tejto veci podporne poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove so sp. zn. 19Co/128/2018 zo dňa 25.04.2019, v ktorom sa uvádza, že predpokladmi na výpočet RPMN sú „uvedenie výšky úveru, výšku splátky, intervalu počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov“, pričom podľa žalobcu všetky uvedené náležitosti predmetná zmluva obsahuje.

Právny stav

20. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len Obchodný zákonník alebo ObZ) touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 503 ods. 2 ObZ ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

21. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ust. § 19 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2. Príloha č. 2 upravuje vzore výpočtu, do ktorého sa uvádzajú údaje o čísle posledného čerpania, výške čerpania, interval vyjadrený v rokoch medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania, číslo poslednej splátky alebo platby poplatkov, číslo splátky alebo platby poplatkov výška splátky alebo platby poplatkov, interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každej splátky alebo platby poplatkov

Podľa ust. § 19 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

22. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvárania zmlúv (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

23. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Posúdenie veci súdom

26. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné.

27. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku ustanovená v prospech spotrebiteľa.

28. Do 01.04.2015 v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere je daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa, a teda ani do uvedeného dňa nie je v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka. Tento príkaz zákonodarcu súd nemôže nerešpektovať a ani ho vo svojej rozhodovacej činnosti opomínať. Práve pojem na prospech spotrebiteľa je pre súd určujúci pre aplikáciu konkrétnych ustanovení v právnom poriadku, pričom ustanovenia Občianskeho zákonníka sú nepochybne výhodnejšie pre spotrebiteľa ako ustanovenia Obchodného zákonníka.

29. Okrem toho novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 doplnila ustanovenie § 52 odsek 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.05.2015 vo veci 8MCdo/13/2014, ktorým bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora namietajúceho, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného nie Občianskeho zákonníka. Súd poukazuje, že aplikácia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je teda vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka.

30. Pre posúdenie okolností, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v

ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, bankou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

31. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ je ochrana zavedená smernicou Rady 93/13/EHS založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Súdny dvor tiež vo svojej judikatúre konštatoval, že systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Pohotovosť, EU:C:2014:101, bod 39 a citovaná judikatúra; Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282 bod 39 a citovaná judikatúra, ako aj Sánchez Morcillo a Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, bod 22). Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

32. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému a jeho manželke ako dlžníkom spotrebiteľský úver vo výške 2.000,- eur, ktorý sa žalovaný s manželkou zaviazali vrátiť žalobcovi pravidelnými 120 mesačnými splátkami vo výške 39,63 eur s dátumom splatnosti prvej splátky 2.2.2012 a dátumom splatnosti poslednej splátky 2.1.2022. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, preto žalobca ku dňu 11.7.2018 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Súd mal tiež za preukázané, že žalovaný s manželkou jednotlivými splátkami už uhradil právnenému predchodcovi žalobcu a žalobcovi spolu sumu 2.664,43 eur.

33. Súd po dôkladnom zmluve o spotrebiteľskom úvere dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver formou pôžičky považuje podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve o pôžičke absentuje údaj požadovaný zákonom v ust. § 9 ods. 2 písm. j), a to všetky predpoklady pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN).

34. Právny predchodca žalobcu v časti predpokladov pre výpočet RPMN uvádza len údaj o tom, že úver bol poskytnutý okamžite v plnej výške, že dlžník bude plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách uvedených v zmluve s tým, že typ a výška úrokovej sadzby platí až do konečnej splatnosti úveru. Pôvodný veriteľ presný spôsob výpočtu výšky RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere neurobil, neuviedol ani žiadny vzorec, a neuviedol, ani z ktorých konkrétnych údajov vychádzal pri výpočte výšky RPMN, zvlášť s poukazom na spracovateľský poplatok, ktorý podľa zmluvy mal byť zaplatený jednorazovo alebo v splátkach v periodicite a termíne splátok úveru. Podľa názoru súdu do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet s vysvetlivkami pre spotrebiteľa tak, aby bolo možné do matematického vzorca doplniť všetky údaje uvedené v zmluve potrebné na jeho výpočet, a aby bolo možné overiť správnosť jeho výpočtu. V danom prípade spotrebiteľ takú možnosť preveriť správnosť výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemal. Práve výpočtom RPMN je spotrebiteľovi umožnené posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom.

35. V tomto smere súd upriamuje pozornosť aj na názor Krajského súdu v Prešove, ktorý v obdobnej veci uviedol, že „RPMN vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií. Je to teda pre spotrebiteľa najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, pretože okrem úrokovej miery v sebe zahŕňa aj ďalšie iné poplatky súvisiace s úverom ako napr. poplatok za vybavenie účtu, poistenie úveru, ak je podmienkou pre získanie výhodnejšieho úroku, a iné, prepočítané na jeden kalendárny rok. Inými slovami RPMN vyjadruje celkové náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za požičanú sumu, keďže zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. V danom prípade v úverovej zmluve nie sú v súlade s dikciou cit. § 9 ods.

2 písm. j) ZoSÚ prehľadne uvedené všetky potrebné údaje, pôvodným veriteľom použité pre výpočet RPMN, pretože nie je úlohou spotrebiteľa hľadať a „pátrať“ v úverovej zmluve, či táto obsahuje všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, o ktorých spotrebiteľ napokon ani len nemá vedomosť, ktoré všetky údaje to sú (teda ani nevie, ktoré má hľadať) a aj preto spotrebiteľ má mať prehľadne a na jednom mieste sprístupnené všetky tieto vstupné údaje k výpočtu RPMN použité“ (pozri rozsudok KS PO sp. zn. 22CoCsp/36/2021 zo dňa 30.11.2021).

36. Súd poukazuje tiež na názor Krajského súdu v Prešove, podľa ktorého „súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcu jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery.“ (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017).

37. Súd za nevyhnutné považuje poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa článku 5 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Aj podľa tohto ustanovenia je možné konštatovať, že ak zmluvná podmienka, ktorá má obsahovať uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN, nie je určitá, je všeobecná, treba vychádzať z výkladu, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čím súd dospel k záveru, že v zmluve tieto údaje uvedené nie sú.

38. Z právnej úpravy je teda zrejmé, že ak dôjde pri výklade o obsahu spotrebiteľskej zmluvy k pochybnostiam vzhľadom na nejednoznačné alebo nejasné vyjadrenie, je potrebné vždy výklad uskutočniť na prospech spotrebiteľa, ktorého treba v tomto vzťahu považovať za „slabšiu stranu“ zmluvného vzťahu. „Uvedené výkladové pravidlo sa použije vždy vtedy, ak bude nejasný obsah spotrebiteľskej zmluvy, resp. budú existovať pochybnosti o obsahu spotrebiteľskej zmluvy a jednotlivých podmienok, ktoré pochybnosti sú spájané predovšetkým so stavom nejasnosti, neurčitosti, prípadne nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky. Pojem „priaznivejšie“ indikuje, že výklad celej podmienky alebo jej časti, ktorá nie je jednoznačná, bude na prospech spotrebiteľa. Na druhej strane uplatnenie výkladového pravidla znamená, že bude prevládať výklad menej priaznivý pre dodávateľa, keďže tento z povahy veci nesie zodpovednosť za prípravu a formulovanie zmluvných podmienok.“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 ? 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, 671 s.)

39. Keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver považuje sa v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný je tak povinný žalobcovi vrátiť len sumu reálne čerpaných prostriedkov z úverovej zmluvy. V konaní bolo preukázané, že žalovanému bola poskytnutá suma finančných prostriedkov vo výške 20.000,- eur a že žalobcovi resp. jeho právnenému predchodcovi žalovaný uhradil 2.664,34 eur a teda nesplatená časť spotrebiteľského úveru je vo výške 0,00 eur. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že žalovaný pri povinnosti vrátiť len istinu bez úrokov a poplatkov zaplatil viac ako čerpal, a preto súd žalobu zamietol.

K trovám konania

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

42. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 2.152,15 eur s príslušenstvom. Súd žalobu zamietol, čo znamená, že úspešný v súdnom konaní je žalovaný a vzhľadom na pomer úspechu v konaní úspešnému žalovanému by patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

43. Z obsahu spisu však vyplýva, že v danom prípade žalovaný bol v konaní pasívny, k žalobe sa nevyjadril, na pojednávanie sa nezúčastnil, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Súd preto v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.